

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра землевпорядного проектування**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету землевпорядкування
_____ д.е.н., доц. Євсюков Т.О.
протокол № 3 від 21 травня 2020 року

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри землевпорядного проектування
протокол № 11 від 8 травня 2020 року
Завідувач кафедри
_____ д.е.н., доц. Мартин А.Г.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Інформаційні технології і патентування наукових досліджень»**

Спеціальність 193 – «Геодезія та землеустрій»

Факультет землевпорядкування

Розробники: к.е.н., доцент Кустовська О.В., к.е.н., доцент Чумаченко О.М.

Київ - 2020

1. Опис навчальної дисципліни «Інформаційні технології і патентування наукових досліджень»

Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь		
ОС		«Магістр»
Спеціальність		193 – «Геодезія та землеустрій»
Спеціалізація		виробнича
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид		Нормативна
Загальна кількість годин		150
Кількість кредитів ECTS		5
Кількість змістовних модулів		2
Форма контролю		Залік
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форми навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2	2
Семестр	3	4
Лекційні заняття	10	6год.
Практичні заняття	20год.	6(12)год.
Самостійна робота студента	120год.	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання	3год.	-

2. Мета та завдання дисципліни «Інформаційні технології і патентування наукових досліджень»

У будь-якому суспільстві землеустрій є важливим інструментом держави по перетворенню в життя її земельної політики, управління земельною власністю, землекористування, регулюванню земельних відносин. Шляхом землеустрою проходить розподіл земель між власниками і користувачами, галузями (промисловістю, сільським, лісовим, міським господарством, транспортом, енергетикою і т.п.); надання земельних ділянок підприємствам, закладам, громадянам і їх вилучення, перерозподіл між землеволодільцями і землекористувачами. Для більшої обґрунтованості всі дії, які пов'язані з перерозподілом, наданням і вилученням земель, утворенням і реорганізацією попередніх землекористувань, здійснюються на основі проектів землеустрою, які мають іноваційно-інвестиційний характер і містять інформацію інтелектуальної власності, а також виконання землевпорядних проектних робіт з використанням сучасних інформаційних технологій.

Вирішення економічних та соціальних проблем суспільства покладається не лише на спеціалізовані наукові установи, а й на використання наукового потенціалу вищої школи, поліпшення якості підготовки спеціалістів, вихованням у них потреби наукового пошуку при розв'язанні професійних завдань у практичній діяльності. З цією метою у програми вищих навчальних закладів включено вивчення курсу **«Інформаційні технології і патентування наукових досліджень»**.

Предметом курсу є методологія здійснення ліцензування і патентування наукової продукції з метою їх постійного удосконалення, безперервного науково-технічного і соціально-економічного прогресу суспільства.

Завдання курсу – є засвоєння теоретичних знань про наукові дослідження та дослідницьку діяльність, обробка результатів досліджень з використанням комп'ютерних

технологій, побудова відповідних інформаційних моделей, знання методів та засобів проведення дослідів, використання літературних джерел та глобальної мережі Інтернет, одержання практичних навичок використання засобів сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що передбачають уміння працювати з системними та прикладними програмними засобами загального призначення: операційними системами, редакторами текстів, графічними редакторами, електронними таблицями, інформаційно-пошуковими системами, здійснювати пошук потрібної інформації в мережі Інтернет; розв'язувати задачі за допомогою інформаційних технологій; а також володіти основами патентування і ліцензування наукової продукції, які включають основи ліцензійної політики за рубежом і в Україні, поняття права інтелектуальної власності, майнове право інтелектуальної власності та його захист, види творів як об'єктів авторського права, використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності, об'єкти авторського права у землеустрої та земельному кадастрі і їх охорона, поняття патенту та охорони прав на винаходи, право та порядок одержання патенту, права та обов'язки, що випливають з патенту, захист прав власника патенту, процедура патентування, класифікація і види ліцензійних угод, реєстрація ліцензійних угод, законодавчо-нормативне забезпечення ліцензування та патентування, пошук і виявлення ліцензійних партнерів, реклама, підготовчий етап ліцензування прав, розробка ліцензійних угод, методи оцінки інтелектуальної власності, ліцензійні платежі.

У результаті вивчення дисципліни «**Інформаційні технології і патентування наукових досліджень**» студенти повинні

знати:

- методи наукових досліджень;
- структуру наукових досліджень;
- роль патентування і ліцензування наукової продукції у землевпорядній діяльності та організації раціонального використання і охорони земель;
- основні вимоги до організації патентування і ліцензування наукової продукції;
- можливості використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності;
- об'єкти авторського права у землеустрої та земельному кадастрі;
- методи оцінки ліцензійних угод та їх заключення.

вміти:

- виконувати пошук наукової проблеми та шляхів її розв'язання;
- самостійно виконувати оформлення наукових досліджень та публікацій, проводити усну доповідь з використанням мультимедійних засобів;
 - надати уявлення про публікацію результатів роботи на веб-сторінках;
 - самостійно урізноманітнювати форми та засоби наукових досліджень та форми їх публікацій;
- застосовувати майнове право інтелектуальної власності та його захист;
- застосовувати процедуру патентування та здійснювати розробку ліцензійних угод.

володіти:

- методикою оцінки вартості інтелектуальної власності;
- методикою пошуку і виявлення ліцензійних партнерів.
- системними знаннями з методів та логіки дослідницької діяльності із застосуванням інформаційних технологій.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Інформаційні технології наукових досліджень

Тема 1. Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі. Вибір методів дослідної роботи та аналіз проблеми:

Поняття науково-дослідної діяльності. Принципи, види та методи наукових досліджень. Сучасні об'єкти наукових досліджень. Форми і способи подання результатів досліджень. Класифікація міжнародних стандартів. Робота із електронним ресурсом WWW.iso.com.

Ознайомлення та аналіз інформації про предмет дослідження. Формулювання теми дослідження. Визначення провідної ідеї та мети дослідження. Формулювання гіпотези. Визначення завдань дослідження.

Розробка програми та плану дослідження. Вибір методів і процедур наукових досліджень. Вірогідності результатів. Вимоги пошукової роботи. Проведення експериментальних досліджень. Оцінка одержаних результатів. Математичні методи обробки експериментальних даних. Формулювання попередніх теоретичних та практичних висновків.

Тема 2. Організація роботи з джерелами інформації та текстовими документами. Обробка даних наукових досліджень:

Правила та послідовність оформлення результатів досліджень: рефератів, текстових докладів, курсових робіт, буклетів, звітів. Функції систем опрацювання текстів MS Word та MS Publisher. Налаштування інтерфейсу систем опрацювання текстів. Форматування тексту. Створення змісту та закладок. Системи перевірки правопису. Застосування формул. Робота з графічними об'єктами в середовищі текстового редактора. Підготовка, експорт та вбудовування об'єктів з інших додатків. Створення та використання макросів. Системи оптичного розпізнавання сканованого тексту. Системи автоматичного перекладу документів. Підготовка документа до друку.

Принципи роботи з різними джерелами інформації. Види та форми джерел інформації. Літературні джерела інформації та створення бібліографії. Джерела інформації всесвітньої комп'ютерної мережі та пошукові системи. Аналіз результатів вивчення джерел інформації.

Організація математичної, статистичної та аналітичної обробки даних в наукових дослідженнях. Математичні можливості електронної таблиці MS Excel. Організація обчислень в електронних таблицях. Математичні, статистичні та логічні функції MS Excel та її застосування в обробці даних. Упорядкування та пошук потрібних даних в електронній таблиці. Виведення табличних даних і діаграм на друк. Побудова діаграм і графіків на основі табличних даних. Збереження та робота з даними в системі керування базами даних MS Access. Організація та заповнення баз даних. Використання запитів та звітів для статистичної обробки даних. Побудова математичних та логічних виразів в звіті.

Змістовний модуль 2. Інтелектуальна власність та патентування наукових досліджень

Тема 3. Публічні наукові доповіді та їх мультимедійний супровід. Оформлення наукової роботи та її впровадження. Опублікування результатів науково-дослідної роботи:

Види публічних доповідей та повідомлень. Правила побудови та мультимедійний супровід публічних доповідей. Система побудови мультимедійних презентацій MS Power Point. Принципи конструювання презентацій та окремих слайдів. Звукові, відео та анімаційні ефекти. Об'єкти, що вбудовуються в презентації, та їх властивості. Інтерактивні презентації. Програми підготовки звуку та відео. Демонстрація презентацій.

Формування результатів наукових досліджень. Форми оформлення результатів досліджень. Впровадження результатів досліджень. Оцінка ефективності досліджень. Науковий звіт.

Тема 4. Головні засади права інтелектуальної власності в землеустрої. Авторське право і суміжні права:

Способи та методи опублікування результатів наукових досліджень. Поняття про різні види наукових публікацій: звіти, бюлетені, буклети та веб-сторінки. Публікація веб-сторінок в глобальній мережі, поняття про хостінг. Тексти, малюнки, анімація та звук на публікаціях. Основи дизайну публікацій та веб сторінок в середовищі MS Publisher. Створення та використання гіперпосилань. Використання різних шаблонів в оформленні публікацій. Підготовка до друку роботи.

Тема 5. Ліцензійна і патентна діяльність в Україні:

Інтелектуальна власність у науково-дослідній та землевпорядній документації, підготовка наукового твору до реєстрації

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	У тому числі					Усього	У тому числі				
		лек.	прак.	лаб.	залік	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль I. Інформаційні технології наукових досліджень												
Тема 1. Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі. Вибір методів дослідної роботи та аналіз проблеми	36	2	4			30		2				
Тема 2. Організація роботи з джерелами інформації та текстовими документами. Обробка даних наукових досліджень	36	2	4			30						
Разом за змістовним модулем 1	72	4	8			60		3	2			
Змістовний модуль 2. Інтелектуальна власність та патентування наукових досліджень												
Тема 3. Публічні наукові доповіді та їх мультимедійний супровід. Оформлення наукової роботи та її впровадження. Опублікування результатів науково-дослідної роботи	26	2	4			20		1	1			
Тема 4. Головні засади права інтелектуальної власності в	26	2	4			20			1			

землеустрої. Авторське право і суміжні права												
Тема 5. Ліцензійна і патентна діяльність в Україні	26	2	4			20						
Разом за змістовним модулем 2	78	6	12			60		3	4			
Разом	150	10	20		+	120	12	6	6			

5. Теми практичних робіт

№	Назва теми	Кількість годин
1	Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі.	2
2	Вибір та аналіз проблеми	2
3	Вибір методів дослідної роботи	2
4	Робота з текстовими документами	2
5	Робота з джерелами інформації	2
6	Обробка даних досліджень	2
7	Публічні доклади та їх мультимедійний супровід	2
8	Оформлення роботи та її впровадження	2
9	Опублікування результатів дослідної роботи	2
10	Інтелектуальна власність у науково-дослідній та землевпорядній документації, підготовка наукового твору до реєстрації	2
Разом		20

6. Індивідуальні завдання для самостійної роботи

Самостійна робота №1. Застосування інформаційних технологій в науково-дослідній роботі.

Завдання:

1. Вивчити і знати головні поняття та алгоритм виконання науково-дослідної роботи, методи та структуру наукових досліджень.
2. Вміти застосовувати пошук і аналіз за допомогою інформаційних технологій.
3. Аналізувати інформацію за тематичними структурними складовими.
4. Володіти методами класифікації та систематизації інформаційних джерел.

Методика виконання:

1. Вивчити пакет необхідних документів науково-дослідної роботи, їх оформлення;
2. Скласти заявку та обґрунтування розробки наукової роботи,
3. Оформити пошук та аналіз відповідних джерел по тематиці наукової роботи.

Джерела:

1. Мартин А.Г., Кустовська О.В., Чумаченко О.М. Інформаційні технології та патентування в наукових дослідженнях: Навчальний посібник. К.: ДП Компрінт, 2019. – 350 с.
2. Kustovska O. Licensing and pastenting in land management:workshop. K.,2018.- 175p.

Засоби для виконання: У вигляді реферату, папір формату А4, об'єм близько 10 аркушів.

Форма подання: У вигляді реферату – паперовий носій або у вигляді документу MS Word або презентація (фотоальбом) MS Power Poit.

Термін виконання: 1-2 місяці з моменту отримання завдання.

Самостійна робота №2. Роботи з джерелами інформації та текстовими документами. Обробка даних наукових досліджень.

Завдання:

1.Знати послідовність пошуку наукової інформації та методи її обробки.

2.Вміти користуватися інформаційними технологіями, організовувати роботу з джерелами інформації та текстовими документами, пошук необхідних (за тематикою досліджень) джерел вітчизняних і зарубіжних вчених.

3.Володіти техніками узагальнення, аналізу, систематизації інформації, а також виділення головних положень і результатів дослідження.

Методика виконання:

1.Виконати пошук наукової інформації за встановленим алгоритмом;

2.Використати доступні інформаційні технології та організовувати роботу з джерелами інформації та текстовими документами, пошук необхідних (за тематикою досліджень) джерел вітчизняних і зарубіжних вчених.

Джерела:

1. Мартин А.Г., Кустовська О.В., Чумаченко О.М. Інформаційні технології та патентування в наукових дослідженнях: Навчальний посібник. К.: ДП Компрінт, 2019. – 350 с.

2. Kustovska O. Licensing and pastenting in land management:workshop. K.,2018.- 175p.

Засоби для виконання: У вигляді реферату, папір формату А4, об'єм близько 10 аркушів.

Форма подання: У вигляді реферату – паперовий носій або у вигляді документу MS Word або презентація (фотоальбом) MS Power Poit.

Термін виконання: 1-2 місяці з моменту отримання завдання.

Самостійна робота №3. Публічні наукові доповіді та їх мультимедійний супровід. Оформлення наукової роботи та її впровадження. Опублікування результатів науково-дослідної роботи.

Завдання:

1. Вивчити структуру наукової доповіді, публікації.

2. Організувати публічну доповідь та публікацію результатів наукової роботи. Знати методи та структуру наукових досліджень.

3. Проаналізувати і оформити наукові дослідження та публікації, проводити публічну доповідь з використанням мультимедійних засобів;

4. Зібрати інформацію та структурувати наукову публікацію або інших результатів роботи на веб-сторінках; самостійно урізноманітнювати форми та засоби наукових досліджень та форми їх публікацій.

Методика виконання:

1. Проглянути структуру наукової доповіді, публікації.

2. Скласти доповідь та зібрати матеріали публікації за результатами наукової роботи. Знати методи та структуру наукових досліджень.

3.Проглянути форми аналізу та оформлення наукових досліджень та публікацій.

Джерела:

1. Мартин А.Г., Кустовська О.В., Чумаченко О.М. Інформаційні технології та патентування в наукових дослідженнях: Навчальний посібник. К.: ДП Компрінт, 2019. – 350

с.

2. Kustovska O. Licensing and pastenting in land management:workshop. K.,2018.- 175p.

Засоби для виконання: У вигляді реферату, папір формату А4, об'єм близько 10 аркушів.

Форма подання: У вигляді реферату – паперовий носій або у вигляді документу MS Word або презентація (фотоальбом) MS Power Poit.

Термін виконання: 1-2 місяці з моменту отримання завдання.

Самостійна робота №4. Ліцензійна і патентна діяльність.

Завдання:

1. вивчити основні поняття, положення, нормативно-правове забезпечення ліцензійної і патентної діяльності;
2. навчитись складати техніко-економічне обґрунтування купівлі ліцензії;
3. ознайомитися та вивчити пакет необхідних документів, що подаються на ліцензування та патентування.

Методика виконання:

1. Вивчити пакет необхідних документів, що подаються на ліцензування та патентування,
2. Складати техніко-економічне обґрунтування купівлі ліцензії,
3. Скласти ліцензійний договір на наукову продукцію,
4. Скласти ліцензійний договір на виконання землепорядних, землеоціночних, геодезичних, картографічних робіт.

Джерела:

1. Мартин А.Г., Кустовська О.В., Чумаченко О.М. Інформаційні технології та патентування в наукових дослідженнях: Навчальний посібник. К.: ДП Компрінт, 2019. – 350 с.

2. Третьак А.М. Конспект лекцій «Ліцензування та патентування наукової продукції» / Третьак А.М., Кустовська О.В. - К.: НУБіП України, 2014. – 56с.

3.Кустовська О.В. Ліцензування і патентування наукової продукції. Методичні рекомендації для вивчення дисципліни, виконання самостійної роботи та контролю знань студентів / Кустовська О.В., Мартин А.Г. – К.: НУБіП України, 2012. – 36с.

4. Kustovska O. Licensing and pastenting in land management:workshop. K.,2018.- 175p.

Засоби для виконання: У вигляді реферату, папір формату А4, об'єм близько 10 аркушів.

Форма подання: У вигляді реферату – паперовий носій або у вигляді документу MS Word або презентація (фотоальбом) MS Power Poit.

Термін виконання: 1-2 місяці з моменту отримання завдання.

Самостійна робота №5. Складання ліцензійного договору на певний вид діяльності (землепорядні, земле оціночні, геодезичні, картографічні та інша діяльність)

Завдання:

1. вивчити основні поняття, положення, нормативно-правове забезпечення купівлі, видачі ліцензій;
2. навчитись складати техніко-економічне обґрунтування купівлі ліцензії;
3. ознайомитися та вивчити пакет необхідних документів, що подаються для отримання ліцензії на певний вид діяльності.

Методика виконання:

1. Вивчити пакет необхідних документів, що подаються на ліцензування та патентування,
2. Складати техніко-економічне обґрунтування купівлі ліцензії,

3. Скласти ліцензійний договір на наукову продукцію,
4. Скласти ліцензійний договір на виконання землевпорядних, землеоціночних, геодезичних, картографічних робіт.

Джерела:

1. Мартин А.Г., Кустовська О.В., Чумаченко О.М. Інформаційні технології та патентування в наукових дослідженнях: Навчальний посібник. К., 2019. – 350 с.
2. Кустовська О.В. Ліцензування і патентування наукової продукції. Методичні рекомендації для вивчення дисципліни, виконання самостійної роботи та контролю знань студентів / Кустовська О.В., Мартин А.Г. – К.: НУБіП України, 2012. – 36с.
3. Kustovska O. Licensing and pastenting in land management:workshop. К.,2018.- 175р.

Засоби для виконання: У вигляді реферату, папір формату А4, об'єм близько 10 аркушів.

Форма подання: У вигляді реферату – паперовий носій або у вигляді документу MS Word або презентація (фотоальбом) MS Power Poit.

Термін виконання: 1-2 місяці з моменту отримання завдання.

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Чим відрізняються дані й інформація?
2. Перелічіть етапи життєвого циклу інформації.
3. Перелічіть основні підходи до розгляду інформаційних систем (ІС)
4. Перелічіть компоненти ІС.
5. Дайте визначення ІС.
6. Дайте визначення автоматизованої ІС.
7. Дайте визначення формальної ІС.
8. Дайте визначення регламентної процедури.
9. Дайте визначення інформаційної технології (ІТ)
10. Перелічіть атрибути корисності інформації.
11. Що таке цінність інформації?
12. Що таке інформаційне перевантаження?
13. У чому суть парадокса продуктивності ІС?
14. Який зв'язок між рівнем менеджменту й структурованістю прийнятих рішень?
15. Назвіть компоненти простору можливих вигід від використання ІС.
16. Назвіть компоненти керування, на які впливають ІС.
17. Яка тенденція розвитку організаційних структур в інформаційне століття?
18. Як впливає організаційна культура на ІС?
19. Які тенденції розвитку ІС із погляду ланцюжка й системи створення цінностей?
20. Дайте визначення транзакції.
21. Назвіть типи ІС по області автоматизації.
22. Відмітні риси бухгалтерських ІС
23. Призначення САПР, АСУТП.
24. Що таке комплексна автоматизація?
25. Визначення АРМ.
26. У чому відмінність технології баз даних від файлів методу? Основні переваги СУБД.
27. Розподіл обов'язків користувачів БД.
28. Основні механізми складу даних.
29. Структура систем підтримки прийняття рішень.
30. Структура експертних систем.
31. Причини зміни ІС в організаціях

32. Групи й учасники розробки ІС.
33. Перелічите етапи життєвого циклу розробки ІС
34. Основні методи обстеження системи, їхнього достоїнства й недоліки.
35. Основні способи переходу на нову ІС, їхні достоїнства й недоліки.
36. Призначення й роль діаграм потоків даних і блок-схем при розробці ІС.
37. Різновиду прототипів і їхнє призначення.
38. Призначення й зміст плану відновлення ІС.

Орієнтовне тестове завдання

1. Юридична властивість об'єкта технології і техніки, яка дає можливість патенту використовуватися в країні без порушень діючих на її території охоронних документів:

1. патентна чистота
2. характеристика ліцензії
3. різновидність патенту
4. властивість патенту пристосовуватися до різних умов на різних територіях

2. Ліцензійні умови поширюються на такі види землевпорядних та землеоціночних робіт:

1) землевпорядні роботи;	А. установлення на місцевості меж адміністративно-територіальних;
2) землеоціночні роботи:	Б. бонітування ґрунтів;
	В. експертна грошова оцінка земель;
	Г. складання схем землеустрою, розроблення техніко-економічних обґрунтувань з використання та охорони земельних ресурсів адміністративно-територіальних одиниць;
	Д. складання проєктів створення нових і впорядкування існуючих землеволодінь і землекористувань;
	3. складання проєктів внутрігосподарського землеустрою сільськогосподарських підприємств,
	Ж. грошова оцінка земель: сільськогосподарського призначення, населених пунктів, несільськогосподарського призначення за межами населених пунктів;
	Е. економічна оцінка земель.

3. Вказати назву установи, яка підтверджує факти і моменти виникнення форс-мажорних обставин при вирішенні спорів по ліцензійній угоді:

(у бланку вкажіть вірну відповідь одним словом)

4. Що є головною метою патентних досліджень?

1. розробки патентної документації та проведення вишукувань
2. дослідження технологічного рівня об'єкта та прогнозування його використання
3. отримання вихідних даних для забезпечення високотехнологічного рівня і конкурентноздатного об'єкта
4. дослідження патентної чистоти
5. техніко-економічний аналіз патентних досліджень

5. Які, ліцензії вважаються найпоширенішими у нашій країні?

(у бланку вкажіть вірну відповідь одним словом)

6. Чи може бути субліцензія на товарну продукцію?

(у бланку вкажіть вірну відповідь одним словом)

7. Отримання ліцензіатом охоронного документа на винахід це:

1. патентна чистота
2. ліцензування
3. патент
4. купівля ліцензії
5. мета ліцензійної угоди

8. На який термін складається ліцензійна угода?

(у бланку вкажіть вірну відповідь одним словом)

9. Поставити у відповідності організацію перевірок щодо дотриманням ліцензійних умов.

1. Планові; 2. Позапланові.	А. проводяться органами контролю згідно з річним планом перевірок; Б. Здійснюються Держкомземом та Держпідприємництвом; В. на підставі надходження до органів контролю у письмовій формі заяви (повідомлення) про порушення ліцензійних умов; Г. не частіше одного разу на рік; Д. Здійснюються фахівцями центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, представники громадських організацій, науково-дослідних установ тощо
--------------------------------	--

10. Конкурентна здатність об'єкту ліцензування:

1. характеристика продукції, яка відображає його відмінність від товарів конкурентів
2. ціна продукції
3. стійкість до коливань об'єму продажу
4. вірогідність морального старіння продукції

11. Яка установа розглядає заявку та інші необхідні документи про реєстрацію авторського права?

1. Державний департамент інтелектуальної власності
2. Верховна рада України
3. Кабінет Міністрів
4. Державний департамент по науці

12. Що таке опціонна угода (опціон)?

(у бланку вкажіть вірну відповідь одним словом)

13. Ліцензійні умови обов'язкові для всіх суб'єктів господарювання, які виконують землевпорядні та землеоціночні роботи на території України

1. незалежно від їх організаційно-правової форми та форми власності
2. залежно від форм власності
3. залежно від організаційно-правової форми
4. незалежно від форм господарювання

14. Органом ліцензування на провадження господарської діяльності щодо проведення землевпорядних і землеоціночних робіт є:

(у бланку вкажіть вірну відповідь одним словом)

15. ТEO складається на ліцензування:

1. будь-якої продукції чи виду діяльності
2. на товари
3. на окремі послуги
4. не потрібно

16. Вирішення спорів у ліцензійній угоді є:

1. обов'язковим для усіх угод;
2. необов'язковим;
3. прописується в угоді;
4. вирішення тільки у судовому порядку.

17. Вказати назву: патент, при видачі якого у особи виникають права на винахід.

1. ліцензія
2. охоронний документ
3. патент прозорий
4. патент паперовий
5. авторське свідоцтво

18. До ліцензійної угоди обов'язково входять додатки?

1. так, до всіх
2. тільки до угод, які стосуються виробництва продуктів харчування

3.будівництва

4.товарних знаків

5.за бажанням ліцензіата

19. Як називається суб'єкт господарювання, який одержав ліцензію на провадження певного виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню?

(у бланку вкажіть вірну відповідь одним словом)

20. Звітність по виробництву продукції за ліцензією проводиться в строки:

1.вказані в угоді

2. один раз на рік

3.один раз в місяць

4. по квартално

5.по бажанню

21. Критерієм оптимальності ліцензії на виробництва продукції може бути:

1. прибуток

2.приведений прибуток

3. приведені витрати

4.собівартість

22. Який документ, що засвідчує авторствона оприлюднений чи неоприлюднений твір, а також факт і дату оприлюднення за наявності?

1. свідоцтво

2. авторське право

3. патент

4. паспорт

5. ліцензія

23.На який мінімальний термін складається ліцензійна угода?

1. мінімум на рік

2. вказаний в угоді

3.максимум на рік

4.від 1 до 3 років

5. від 1 до 5 років

24. Принцип централізації у процесі контролю за виданою ліцензією полягає в:

1.органічний узгодженості централізованого планового контролю з господарською самостійністю;

2. спеціальній оцінці ефективності контролю, коли оптимальний спосіб реалізації мети кожної локальної системи, оцінюється окремим економічним критерієм;

3.розширенні приватної ініціативи;

4.розмежуванні функцій контролю на різних рівнях відповідно до цілей локальних систем;

5.підпорядковуванні старшому рівню контролю інтересів підлеглих йому господарських одиниць.

25. Яка адреса, а це є обов'язковим, вказується у реквізитах ліцензійної угоди?

1.юридична

2.фізична

3.обидві

4.за бажанням

26. Поняття модель у ліцензійній угоді впливає з:

1. відмінності у масштабах декількох об'єктів

2.характеру поведінки двох схожих об'єктів

3.наявності деякої подібності між двома об'єктами

4.можливості аналітично описати деякий об'єкт

5.повторюваності певного явища у часі

27. Угода між двома підприємствами чи організаціями про можливість використання патентів

1. патентна чистота
2. акт
- 3.субліцензія
- 4.ліцензія
5. патентний пул

28. Винаходи, моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, назви фірм, конкуренція це є:

1. економічні критерії оцінки ефективності
- 2.об'єкти промислової власності
- 3.етапи ефективності
- 4.патенти

29. Економічна інформація це:

- 1.сукупність відомостей про результати фінансово-господарської діяльності господарюючих суб'єктів
- 2.сукупність відомостей про економічний процес і його середовище, необхідних для вирішення конкретної задачі управління
- 3.відомості про ринкові ціни, що використовуються при регулюванні економічних процесів
- 4.дані про перетворення речовини та енергії під час виробничих процесів, що відображають в обліку
- 5.відомості про затрати тих чи інших ресурсів на виробництво одиниці продукції

30. Сукупність міроприємств з метою не здійснення порушень прав патентоволодільця

1. захист об'єкта ліцензії
- 2.захист патенту
- 3.захист при вирішенні спорів прописаних в ліцензійній угоді
- 4.жоден з варіантів
- 5.захист виробництва в цілому

8. Методи навчання

Методи навчання поділяються на загальні та спеціальні. Загальні застосовуються у школі при вивченні різних навчальних предметів; спеціальні - під час вивчення окремих дисциплін

Найпоширеніші в педагогіці такі класифікації методів навчання:

- за джерелом передачі та сприймання навчальної інформації – словесні, наочні, практичні;
- за характером пізнавальної діяльності учнів - пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемне викладання, частково-пошуковий, дослідницький;
- залежно від основної дидактичної мети і завдань - методи оволодіння новими знаннями, формування вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок;
- методи усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи учнів з осмислення й засвоєння нового матеріалу роботи із застосування знань на практиці та вироблення вмінь і навичок, перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок;
- класифікація з точки зору цілісного підходу до діяльності у процесі навчання - методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності; стимулювання й мотивація учіння, контролю, самоконтролю, взаємоконтролю і корекції, самокорекції, взаємокорекції в навчанні.

Доцільно виділити чотири великих групи методів навчання (за Ю.Бабанський), які використовуються при викладанні навчальної дисципліни:

I -Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;

II - Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності;

III - Методи контролю (самоконтролю, взаємоконтролю), корекції (самокорекції, взаємокорекції) за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності;

IV - Бінарні, інтегровані (універсальні) методи.

I підгрупа за джерелом передачі навчальної інформації включає в себе:

- словесні методи – лекція, бесіда.

Лекція служить для пояснення важкої та складної теми; її типовими ознаками є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Бесіда відноситься до найдавніших і найпоширеніших методів дидактичної роботи. Провідною функцією даного метода є мотиваційно-стимулююча. Бесіда - це діалог між викладачем та студентом, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати студентів на активізацію отриманих знань. Виділяють індуктивну та дедуктивну бесіду.

Саме з допомогою їх викладач активізує діяльність студентів, ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

- наочні методи - ілюстрація, демонстрація

Ілюстрація - допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки. Засоби ілюстрації (картинки, таблиці, моделі, муляжі, малюнки тощо) є нерухомими, вони мають «оживати» в розповіді викладача. Не рекомендується вивішувати або виставляти засіб ілюстрації заздалегідь (на початку заняття), щоб не привернути до нього увагу студентів, щоб ілюстрація не була достроковою до того моменту, коли для викладача настане час скористатися наочним посібником.

Демонстрація (презентація) характеризується рухомістю засобу демонстрування.

- практичні методи: досліди, вправи-завдання, практика. Лабораторні та практичні роботи, твори, реферати, звіти з виробничої практики студентів тощо.

Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а служать лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань. Більшість студентів активніше сприймають практичні методи, ніж словесні.

II підгрупа - за логікою передачі та сприймання навчальної інформації. Ці методи поділяються на індуктивні та дедуктивні.

- Індуктивні методи - зведення, вид узагальнення, який пов'язаний із передбаченням спостережень та експериментів на основі даних досвіду. У практиці це принцип: від часткового до загального, від конкретного до абстрактного.

- Дедуктивний метод активніше розвиває абстрактне мислення, сприяє засвоєнню навчального матеріалу на основі узагальнень.

III підгрупа - за ступенем самостійного мислення студентів у процесі оволодіння знаннями, формуванням умінь і навичок. У даному випадку методи поділяються на репродуктивні та точні, проблемно-пошукові:

- репродуктивні методи - відтворена репродукція як засіб повторення готових зразків або робота за готовими зразками, термінологічно вживається не лише в дидактиці, а й в образотворчому мистецтві, архітектурі, інших видах творчої діяльності;

- творчі, проблемно-пошукові методи спирається на самостійну, творчу пізнавальну діяльність студентів.

IV підгрупа - за ступенем керівництва навчальною роботою поділяють методи на два види:

- навчальна робота під керівництвом викладача - самостійна робота в аудиторії. До неї належать самостійні письмові роботи. Елементи самостійної праці студентів тут об'єднуються з інструктуванням, допомогою викладача, у результаті чого студенти набувають навичок самостійності, закріплюючи індивідуальний стиль діяльності;

- самостійна робота студентів поза контролем учителя - самостійна робота вдома. Мова йде про домашні завдання - усні та письмові, що має позитивний вплив на розумовий розвиток, виховання та самовиховання студента, сприяють виробленню навичок самостійної пізнавальної діяльності.

Основними функціями оцінювання навчальних досягнень студентів є:

- контролююча, що передбачає визначення рівня досягнень окремого студента в академічній групі, виявлення рівня готовності до засвоєння нового матеріалу, що дає змогу викладачеві відповідно планувати та викладати навчальний матеріал;
- навчальна - зумовлює таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли його проведення сприяє повторенню, уточненню та систематизації навчального матеріалу, удосконаленню підготовки студента;
- діагностично-коригуюча, що допомагає з'ясувати причини труднощів, які виникають у студента під час навчання, виявити прогалини у знаннях і вміннях та корегувати його діяльність, спрямовану на усунення недоліків;
- стимулюючо-мотиваційна, що визначає тему, таку організацію оцінювання навчальних досягнень студентів, коли його проведення стимулює бажання покращити свої результати, розвиває відповідальність і сприяє змагальності учнів, формує мотиви навчання;
- виховна, що передбачає формування вміння відповідально й зосереджено працювати, застосовувати прийоми контролю та самоконтролю, розвиток якостей особистості: працелюбності, активності, охайності тощо.

Таким чином, правильний підбір методів відповідно до мети та змісту навчання, вікових особливостей студентів сприяє розвитку їхніх пізнавальних здібностей, озброєнню їх уміннями й навичками використовувати здобуті знання на практиці, готує студентів до самостійного набуття знань, формує їхній світогляд.

8. Форми контролю

1. Поточний контроль знань на лекційних і лабораторних заняттях (у формі усного опитування, письмових тестів, вирішення практичних завдань) є засобом виявлення ступеня сприйняття (засвоєння) студентами навчального матеріалу (1раз на дві лекції та кожного лабораторного заняття, оцінюється в балах – 2-10балів).

2. Модульний контроль знань (у формі письмового модульного тестового контролю до 20 балів, разом за модуль – 100балів) є показником якості вивчення студентами окремих розділів, тем та пов'язаних з ними пізнавальних, методичних, психологічних, організаційних якостей студентів.

3. Підсумковий контроль знань (з навчальної дисципліни є екзамен) у формі тестів (оцінюється в балах – 18-30балів та шумується з навчальним рейтингом, в цілому позитивний результат оцінюється 60-100балів), є показником дійсного змісту знань студентів за обсягом, якістю, глибиною знань та вміннями застосовувати їх у практичній діяльності.

9. Розподіл балів, які отримують студенти.

Оцінювання студента відбувається згідно положенням «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.12.2019 р. протокол № 5 табл. 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90 – 100	Відмінно	Зараховано
74 – 89	Добре	
60 – 73	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

10. Методичне забезпечення

1. Кустовська О.В. Ліцензування і патентування наукової продукції. Методичні вказівки для виконання практичних, самостійних робіт та підготовки до семінарських занять магістрів зі спеціальності 8.08010103 «Землеустрій та кадастр» / Кустовська О.В. – К.: НУБіП України, 2015. – 52с.
2. Kustovska O. Licensing and pastenting in land management:workshop. K.,2018.- 175p.

11.Рекомендована література

Базова

1. Мартин А.Г., Кустовська О.В., Чумаченко О.М. Інформаційні технології та патентування в наукових дослідженнях: Навчальний посібник. К., 2019. – 350 с.
2. Тверезовська Н.Т. Інформаційні технології в освіті : навч. Посібник./ Н.Т. Тверезовська, Р.О. Тарасенко, С.М. Гаріна. – К.: ЦП КОМПРИНТ, 2012. – 318 с.
3. Кустовська О.В. Технології автоматизованого проектування в землеустрої: навчальний посібник / Кустовська О.В., Чумаченко О.М. – К., 2017. – 425с.
4. Глинський Я.М. Інформаційні технології. 4-те вид.– Львів, 2004. – 264 с.
5. Кустовська О.В. Ліцензування та патентування наукової продукції: конспект лекцій / Кустовська О.В. - К.: НУБіП України, 2014. – 56с.
6. Андрощук Г.О. Патентне право: правова охорона винаходів: навчальний посібник / Г.О. Андрощук, Л.І. Работягова. – К.: МАУП, 1999. – 236с.
7. Про авторське право і суміжні права: Закон України від від 23.12.1993 № 3792-ХІІ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>
8. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15.12.1993 № 3687-ХІІ, поточна редакція від 05.12.2012, підстава 5460-17 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>
9. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV, Редакція від 01.04.2016, підстава 922-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>
10. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV, Редакція від 01.05.2016, підстава 289-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
11. Порядок державної реєстрації авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір: Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756, Редакція від 21.09.2011, підстава 957-2011-п [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1756-2001-п>

Допоміжна

1. Брыжко В.М. Лицензирование прав и патентирование научно-технологической продукции / Брыжко В.М., Завгородний А.Ф., Пичкур А.В.. – К.: УААН, 1994.- 201 с.
2. Вихрущ В.П. Основи бізнесу: підручник. / Вихрущ В.П. - Тернопіль: Збруч, 1998. – 200с.
3. Про землеустрій: Закон України від від 22.05.2003 № 858-IV // Землевпорядкування. – 2003. - №3. - Редакція від 01.01.2016, підстава 863-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/858-15>
4. Про господарські товариства: Закон України від від 19.09.1991 № 1576-ХІІ // Голос України. – 1992. - №198. Редакція від 01.01.2016, підстава 835-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
5. Про охорону земель: Закон України від 19.06.2003 № 962-IV, Редакція від 27.06.2015, підстава 497-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
6. Про оцінку земель: Закон України від 11.12.2003 № 1378-IV // Законодавство України про землю. КНТ. - 2004. С. 127 – 136 с. Редакція від 28.06.2015, підстава 222-19 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>
7. Земельний кодекс України від 25.10.2001 № 2768-III // Землевпорядкування. -

2001. - № 4. - С. 27-47. Редакція від 03.04.2016, підстава 1012-19 [Електронний ресурс]. –
Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>

13. Інформаційні ресурси

1. http://www.electronics.wups.lviv.ua/elit/pdf/1_25.pdf
2. <http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/sdit/index.html>
3. http://ebooktime.net/book_254_glava_14_POZDIJ_2_TEKHOLOJ.html